

El farciment del pa de pessic

Els Jocs Florals de Canprosa

AUTOR: SANTIAGO RUSIÑOL

Direcció: Jordi Prat i Coll
TNC, Sala Gran, 6 d'octubre

Alguns professionals de les arts escèniques s'exclamaven hiperbòlicament que el millor que es podia fer amb el TNC era demolar-lo. Potser el temps els hagi donat un pessic de raó. Amb els diners que costa només el seu manteniment, es podrien escampar teatres petits per les grans ciutats del país, seguint el paradigma alemany. Nau insígnia del teatre públic, el TNC no acaba d'encertar el model teatral i de continguts que permetria avançar en la patrimonialització del passat escènic. Quant als clàssics catalans, una de les raons de ser del TNC, el naufragi reiterat dels objectius fundacionals comença a ser preocupant.

Adaptada i dirigida per Jordi Prat i Coll, *Els Jocs Florals de Canprosa* de Santiago Rusiñol és un exemple més de les dificultats de llegir els clàssics i dur-los a la Sala Gran del TNC. Com en altres casos, quan un text no s'imposa, l'opció triada per escenificar-lo consisteix a adaptar-lo, farcir-lo o desvirtuar-lo. Amb la comèdia rusiñolesca, que supura costumisme i sàtira per tots quatre costats, s'ha volgut guarnir el pa de pessic fins atènyer el contrari del que volia l'autor.

Els Jocs Florals de Canprosa esdevé una deixatada paròdia dels certàmens jocfloralescos coetanis. Rusiñol s'empescà aquesta humorada, amb voluntat polèmica, per picar la cresta al catalanisme més ranci, que aprofitava la plataforma dels Jocs Florals per fer política de campanar. Bon defensor de la seva llibertat d'artista amb l'esquena coberta, va desconcertar el públic i fins i tot va mobilitzar les autoritats de torn.

DAVID RUANO/TNC

Per extrapolació, Prat i Coll ha dissenyat un muntatge de l'obra que pretén ser irreverent amb els símbols, les icones, la cançonística, els mites i tota la pompa del catalanisme conservador. De primera! Ara bé, paradoxalment, la mateixa concepció de l'espectacle desactiva l'efecte satíric, paròdic i crític de l'original i de la lectura que se'n fa. Resultat: la majoria del públic en surt exultant. La pretesa gosadia, més que fer-li pujar la mosca al nas, pessigolleja el seu cofoisme.

L'adaptació rusiñolesca ofereix una exhibició llampant i bigarrada, curulla de paratextos, cançons, estètiques i nimietats. Dels repertoris més tronats de les orquestres de Festa Major a les cançons populars que entonen corals o esplais d'arreu del país, tot passant pels himnes patriòtics, s'hi fa un memoràndum de les tonades de tota la vida. Com si es volgués farcir una mona de Pasqua. Al capdavant, de tan políticament correcte com és, tot

plegat contribueix a la bona digestió ideològica d'un públic curat d'espants. Les espectadores —que xerren i xalen pels descosits durant la funció— abandonen el TNC legítimament reconfortades en la seva catalanitat i eufòriques per haver —per fi!— degustat un “caramellet”.

La gresca, que costa un ull de la cara, és una mostra més de l'espectacularització i la banalització dels clàssics quan aterren al TNC. Perquè, des del primer minut, s'hi posen tants filtres protectors, tan d'edulcorant i farcits, tantes picades d'ullet, que costa d'endevinar la comèdia de Rusiñol. De tot aquest producte pastitx, destaquem-ne, si més no, el monòleg antifeminista de la Senyora Ramona (Àngels Gonyalons), les escenes hilarants del lliurament de premis i algunes de les cançons populars, ballades amb gràcia i alegria per bons actors, tan malaguanyats. En definitiva, la tabola omplirà i serà un èxit de públic.